

Innhold

- **Hvor gode er fuktighetsmålere til frø?**
- **Hvordan kan vi få bra avling av rødsvingel i det 3. frøåret?**
- **Markvandring – nedsviingsmidler til kløver**
- **Markvandring, Akershus og Østfold Frøavlerlag**

Hvor gode er fuktighetsmålere til frø?

Det vet vi ikke, men i 2004 presenterte NIBIO resultater i Norsk Frøavlsnytt nr 3

(<http://froavl.no/sok/PDF/2004/3/300.pdf>) resultater av testing av digitale fuktighetsmålere i frø.

Ingen av målerene kunne den gang gi et like godt og sikkert resultat som måling med tørkevekt eller tørkeskap/steikeovn. Spesielt er måling av høstmodent frø usikkert med fuktighetsmålerne. Målere som målte på helt frø var noe dårligere enn målere hvor en knuser/maler frøet før måling.

Når frøet er tørket ned og er i området som er kravet for levering, er det lettere å få en nøyaktig måling med fuktighetsmålerne og testen for 15 år siden viste at de digitale målerne gav gode resultater. Å måle om frøet holder kravet på 12 % eller må tørkes mer på er kanskje viktigere enn å få nøyaktige målinger når en starter treskingen.

Dersom du skal kalibrere måleren din så ikke benytt tilsendt såvare sjøl om den sikkert hadde riktig vanninnhold ved levering. Frø tilpasser vanninnholdet til lagringsstedet og kan variere mye. Bruk steikeovnen, det gir et nøyaktig resultat dersom vekta du veier med er nøyaktig nok. 130 grader i 1 time er standard for tørkeprøver. Ikke legg frøet i et tykt lag, bruk ei langpanne og veier du opp 100 gram så er det lett å regne om det til vannprosent, den letner i vekt akkurat lik det som er

vannprosenten (100 gram prøve – tørket vekt = vannprosent).

Hvordan kan vi få bra avling av rødsvingel i det 3. frøåret?

Vi er kjent med at 3. frøåret i rødsvingel ofte er dårlig, men noen ganger lykkes det og i år ble vi kjent med at en 3. års Linda eng gav 93 kg rensset frø/daa. Vi har fått lov av frøavleren, Per Martin Lea – frøavler i Stokke i Vestfold, å fortelle om hva som er gjort i denne enga.

Vi må likevel huske på at hver eng er spesiell og hvert år er spesielt, hvilke detaljer som gjorde at denne enga lyktes så godt er vanskelig å si, men frøavleren har i alle fall gjort jobben sin godt. En kan ikke regne med at om en kopierer dette så blir resultatet like godt, men kanskje kan det bli så godt som det er mulig.

Informasjon om enga: Avlingene, kg rensset frø/daa i 2017, 2018 og 2019 ble: 107, 31 og 93 kg/daa.

Grunnlaget for 2018 var dårlig, vanskelig forhold høsten 2017 førte til at både pussing, fjerning av baller og gjødsling ble gjort alt for sent, ca 20.-25. september. En så spor av slåmaskin hele sommer 2018.

I 2018:

16. mai sprøytet med Hussar OD på grunn av felter med mye tunrapp etter kabelgraving, det ble sådd i høsten 2017.

23. mai sprøytet med Moddus + Fastac (60 + 30 ml/daa). Enga var tynn ved blomstring, ca 6. juni.

5.-7. juli: Tresking, tok litt tid på grunn av treskerhavari. Kan ha bidratt litt ekstra til dårlig avling 2018 på grunn av noe dryssing.

7.-8. juli: Pressing-pakking og fjerning av frøhalm.

14. juli: Flekksprøyting mot hønsehirse.

3. september: Gjenveksten slått og fjernet

12. september: Gjødslet 20 kg 25-2-6/daa

I 2019:

12. april: Gjødslet 22 kg 25-2-6/daa

13. mai: Cycocel + Fastac 250+30 ml/daa

27. mai: Moddus M 43 ml/daa

19. juni: Enga i blomstring

7. juli: Luket balderbrå, noen kveketopper og litt gulkrage

26/. juli: Frøtresking

Hva som har vært mest avgjørende er ikke lett å si, at enga var tynn i 2018 kan nok ha bidratt noe. Så kan en sikkert også trekke fram tidspunktene for høstbehandling, det er ventet til i begynnelsen av september slik at enga ikke har blitt for tykk, men heller ikke ventet for lenge slik det blei i 2017 da det ikke var mulig å gjennomføre jobben som planlagt på grunn av været.

For 2019 kan en kanskje trekke fram at vekstreguleringen er fulgt godt opp, stort legdepress i år gav stort behov for vekstregulering.

Om gjødseltype har vært av særlig betydning er mer usikkert, men 25-2-6 er et greit gjødselslag for grasfrøeng. Nitrogenmengdene er ganske normale for rødsvingel, så tyder vel forsøkene med gjødsling til Linda at den kanskje skal ha litt mer N enn hva Frigg skal ha. Her ble det brukt litt mer N om høsten men ikke spesielt mye i frøåret. Med gode buskingsforhold i 2019 passet det også at det ikke ble gitt altfor mye om våren.

I tillegg til at Per Martin har gjort en god jobb med frøenga må en også berømme han for gode notater og at han er villig til å dele erfaringene sine med kolleger. Flott!

Markvandring – nedsviingsmidler til kløver

Markvandring i felt med forskjellige nedsviingsmidler i rødkløver planlegges om 10-14 dager.

For såvidt for tidlig å annonsere dette når vi ikke har begynt på de forskjellige behandlingene, men planen er å ta første sprøyting i dag fredag. Det skal prøves forskjellige kombinasjoner av nedsviingsmidler og tidspunkter.

Kløverfrøenga er fremdeles grønn og har en del blomster enda. Kanskje er det litt tidlig å svi nå, det er lite modne hoder så langt, men vi har et behandlingstidspunkt til og følger vi Per Bjerkø's dyrkingsveiledning er 10. september siste frist for å svi ned enga, i veiledningen til Landvik er fristen satt til 15. september.

Antar vi kan ha en markvandring i feltet og se på resultatet av behandlingene ca 10-12 september.

Blir spennende å se om vi lykkes i å finne brukbare alternativer til dikvat (Reglone/Retro)

Bildet viser enga for ti dager siden, ganske grønn og med mye blomster

Forsøket ligger i Høyjord i Vestfold, i en rødkløverfrøeng til Ole Gunnar Røisgård.

Markvandring, Akershus og Østfold Frøavlerlag

Fredag 6 september kl 10.00 hos Trond Anstensrud, Wæhliveien 1, 1592 Våler i Østfold
Lars Havstad fra NIBIO Landvik kommer.

Temaer:

- Nedsviing av rødkløver, hvilke muligheter har vi når Reglone forsvinner? Vi ser på forsøksfelt med ulike alternativer.
- Frøspill ved tresking av timotei og rødkløver.

Kaffe og kringle. Alle er velkommen!

Alle Frønytt finner du også på <https://kornforum.nlr.no/fagartikler/froenytt-2019/>
Og på frøavlerlagets nettside <https://www.froavlerlaget.no>

Er du i tvil om frø – ta kontakt med din lokale frørådgiver.

Silja Valand	Norsk Landbruksrådgiving Viken	900 89 399
John Ingar Øverland	Norsk Landbruksrådgiving Viken	958 80 143
Trond Gunnarstorp	Norsk Landbruksrådgiving Øst	481 63 082
Astrid Gissingner	Norsk Landbruksrådgiving Agder	917 63 115
Nils Kristian Aker	Norsk Landbruksrådgiving Østafjells	452 44 182
Harald Solberg	Norsk Landbruksrådgiving Innlandet	957 69 860